

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS

PROVINCIAL LIBRARY MANTOBA

PENNINGFÖRSÄNDELSE till alla platser i Skandinavien förmedlas och användes endast handel, auktoriserade av Staten, vars garanti således gäller. Lästa försändelseavgiften 50 c. För belopp över \$100.00 specialt ägasavgiften. Ängsbiljetter till alla linjer utställas. Förfrågningar besvaras beredvilligt.

DAHL STEAMSHIP AGENCY, 325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

ARG. (YEAR) 36.

(Lösenummer 10 Cts.)

WINNIPEG MANTOBA, TORSDAGEN DEN 30 AUGUSTI 1928.

LEXIKON

Svenskt-Engelskt o. Engelskt-Svenskt. Öra hjälpeda för nykomrare som fört önska lära engelska språket. Inbunden i läderband endast \$1.00, portofritt mot förskottsbetalning. Svenska Canada-Tidningen 25 Logan Ave. Winnipeg.

N:r 35

Sandvikens stålverk öppnar utställning i Winnieg?

En av bolagets chefer Nils Eneström samt chefen för Canada-avdelningen H. C. Walby i Västern för att träffa förberedelser.

Enastående ökning av exporten till Canada.

Nils Eneström.

Winnipeg gästades i förra veckan av en av cheferna för Sandvikens Järnverksaktiebolag, Nils Eneström, som i sällskap med chefen för bolagets Canada-avdelning, Sandvikens Canadian Limited, H. C. Walby, genomrest de västliga provinserna och nu är på väg till Montreal.

Andamålet med direktör Eneströms besök är främst att komma i personlig kontakt med Sandvikens många kunder här i landet o. därvid också undersöka möjligheten af fortsatt exportökning hit till landet. Under de tre år bolaget haft självständig representation i Canada under Mr. Walbys insiktfulla ledning ha exportfaktorer stegrats i överraskande grad och verksamt välkända produkter kunna nu erhållas i så gott som varje välortad detaljhandel i Västern såväl som i Östern. Hittills har bolaget så gott som uteslutande haft affärsförbindelse med de större engrossisterna i Västern, men på grund av den ökade efterfrågan ä verkets fabrik, övervägs nu på även i Västern organisera en avdelning av verkets, som dels ska sortera direkt under Montreal-laget och dels i huvudsak kommer att få karaktären av en utställning. Winnipeg torde bliva den logiska platsen för en sådan utställning och främst hösten torde man mera definitivt kunna uttala sig om realiserandet af dessa planer. Sandvikens Järnverksaktiebolag är ett af världens största i sitt slag och

Rysssen Alexandrows uppgift var att underblåsa missnöjet hos de svenska gruvarbetarna.

Särskilt hade han och tvenne andra ryssar sökt förhindra bilägandet av gruvarbetarekonflikten.

Mitkewitz om ryssarnas verksamhet.

Den stora spionerifären i Stockholm synes efter senaste meddelanden från Stockholm vara af allmerta omfattande betydning. Ju djupare polisen hinne införstå sig i den trassliga härnan. I enlighet med k. m. ts beslut har nu förhöret hållits inför överståthållarembetet med trycke medborgaren Konstantin Mitkewitz, vilken biträddes af advokaten C. von Plomgren. Mitkewitz framhöll härvid, att hans ekonomiska ställning varit god, och att han icke haft något ekonomiskt intresse af att ägna sig åt spioneri. Han hade åtnjutit en månatlig ersättning af 1,000 kronor av en firma, vars intressen han företrätt i Ryssland och för vars räkning han även sedan arbetat. Dessutom hade hans fränskilda hustrus man, en mycket förmögen advokat Robbins i New York, lovat att antingen hjälpa honom över till Amerika eller bistå honom med 20,000 dollars för att i Sverige starta ett filmföretag. Mitkewitz bestrid att hans åtgöranden skett i avsikt att skada rikets intressen eller för att tjäna frammande makt. Han hade personligen aldrig haft en tanke på att införskaffa uppgifter om i rapporten angäfvna art. Till de åtgärder han vidtagit hade han föranletts af tjänstemännen vid sovjetiska legationen i Stockholm Grigori Alexandrov. Den-

har vunnit märkan på alla kontroller. Sedan bolaget utökats efter krisären framställes nu uteslutande de bästa kvalitetserna inom stål- och verktygsbranchen och alla underordnade kvaliteter ha af fabriksledningens bortskaffats. För närvarande sysselsätter verket en arbetsstyrka af över 4,000 man, kontors- och teknisk personal inberäknat. En del betydande utökningar företagna inom speciellt kontorsavdelningen, som sedan desamma hunnit slutföras blir dubbel så stor som fört. Låde direktör Eneström och Mr. Walby voro mycket optimistiska beträffande marknadsmöjligheterna af svenska kvalitetsvaror här i Canada och framhöll, att så länge Sverige söker att marknadsföra uteslutande varor af högsta halt, exportens ständigt och svenska verktyg finna alltid god marknad, om denna betingelse uppfylles.

Lever Amundsen?

Frågan om huruvida Amundsen fortfarande lever dyker ständigt upp i pressen. Nu senast har det tyske forskaren Pincher bestämt förklarat som sin åsikt att Amundsen fortfarande är i livet.

I Berlin har i dagarna företagits ett ganska intressant experiment. En tidningsman har vänt sig till den världserbode psykoferologen Raphael Schermann, vilkes uppger kunna tyda en människas hela liv genom att undersöka vederbörandes handskrift. Svårigheten låg i att Schermann icke fick veta vem det rörde sig om och slutligen lyckades man anskaffa några rader av Amundsens, vilka icke röjde hans namn.

Tidningsmannen infann sig hjälp tillsammans med en vetenskapsman, som i många år ställt i förbindelse med Amundsen, hos grafologen och bad om en analys. Det var nämligen meningen, sade man, om analysen inföll gynnsamt, att man ville införa affärsförbindelse med den som skrivit orden på papperet.

Seansen inleddes med att grafologen bad vetenskapsmannen om att skriva ett par ord på ett papper, och då detta hade skett gjorde han en jämförelse, varpå han svarade: "Affärsförbindelse... Ni står i en helt annan förbindelse till denne man. För övrigt kan jag icke tillråda affärsförbindelse med honom."

(Forts. å sid. 3.)

Jättförmögenheter i England och För-enta Staterna.

26 miljoner dollars enbart i arvsskatt.

Det finnes rikligt folk i världen. Det är därför icke att undra på att även då det gäller att uppvisa de flesta rika med de största rikedomarna skola England och Förnenta Staterna tävla. Här nedan lämnas några intressanta uppgifter över "de rika" i världen: Den kände tobaksmagnaten Sir George A. Wills i England lämnade efter sig icke mindre än 67 miljoner dollars. I arvsskatt komma att avgå 40 procent, eller 26,8 miljoner dollars, och dock äro de närmaste arvingarna en son och ett dotter. Sir George Wills är den tionde medlemmen av sin familj som efterlämnat över 67 miljoner dollars. Den största förmögenhet, som ägts af någon brittisk undersått, var den som tillhörde Sir David Yule, vilken avled för någon tid sedan. Hans förmögenhet uppskattades till närmot 100 miljoner dollars. Andra stora förmögenheter ha varit Earlens av Inver 78 milj. dollars, Lady Strathcona 43 milj. dollars, Sir Rob. Houston 39 milj. dollars, Viscount Northcliffe 31 milj. dollars, Lord Gleananar 30 milj. dollars, Viscount Beardsley 26 milj. dollars, Sir W. Coats 25 milj. dollars. Över 12 milj. dollars ha lord Dalziel, Mr. P. Coats, Sir E. A. Hambro och Sir E. Hutten ägt. Några stora amerikanska förmögenheter äro: Mrs. A. Harkners, änka efter Mr. S. Harkner, som var Rockefeller kompanjons vid grundandet af Standard Oil, 100 milj. dollars, Mr. E. C. Dewitt 97 milj. dollars, Mr. R. W. Wanmaker 67 milj. dollars och Mr. P. Munsey 54 milj. dollars.

General Nobile berättar om Finn Malmgren och de svenska flygarnas undsättningsarbete.

"Allt hade de tänkt på. De voro så vänliga mot mig och allt var så olika sedan de kommo."

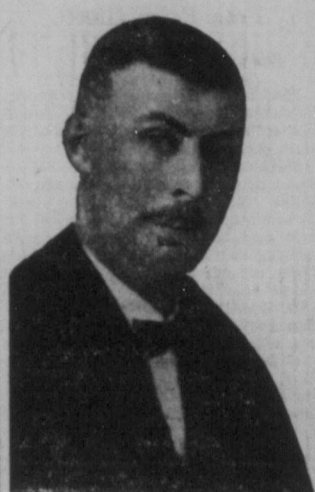
"Då Malmgren gick var det hemskt."

En tidningskorrespondent har i Rom haft ett samtal med Nobile, som därvid bland annat berättat följande: — Man säger, att min expedition var illa rustad och organiserad i för stor hast. Men det var ju i Teller redan jag fick idén till att flyga dit upp igen, och det är alltså den dagen jag arbetat därpå. Och sakkunnig hjälp har jag sökt rust omkrins, hos svenskar och normmän och tyskar. Olyckan mötte oss med detsamma. Färden från Milano till Stolp var ohäglig, kanske det värsta i den vägen som jag varit med om. I Vadsö hade vi ett förfärligt dygn, då vi trodde att stormen skulle slita flygskepen och hela expeditionen redan då på om inst. Och sedan — — — Det var förfärligt då vi föllö ned. Jag var alldeles övertygad om att nu var min stöta stund inne. Jag slog mig så illa och jag skadade bl. a. huvudet, se här. Ni kan ännu se såret, det är ej riktigt läkt än. Men jag var inte rädd alls. Jag var tvärtom närmast glad över att få dö. Då jag sade farväl till min hustru och min dotter i Stolp, såg de jag farväl som en som går för att ej mer komma tillbaka. I det ögonblicket skilde jag mig från livet, sedan har jag levt som i en annan värld. Först på isen började jag åter tända på min hustru. Men liksom endast på avstånd. Hela tiden kunde jag mig höra, lugn och oberörd. Nåväl! Jag måtte ha svimmat. Men så vaknade jag och bredvid mig sitter Malmgren, nära som ni sitter. — Nothing to do, sade jag till honom

Svensk utedd till minister i British Columbia.

Rolf Wallgren Bruhn har av konservativa provinsregeringen utsetts till ordförande i ministerrådet och minister utan portfölj.

Sedan 1924 medlem af provinslegislaturen.

Rolf Wallgren Bruhn.

Bland de å annat ställe i dagens tidning omnämnda regeringsledamöterna i British Columbia återfinnes namnet på vår ende svenskfödde riksdagsman i provinsen, Rolf Wallgren Bruhn, som utnämndes till minister utan portfölj. Dessutom bekläder Bruhn uppdraget som ministerrådets ordförande i händelse af ministerrådet framträder.

Med undantag af doktor Sahmark i Saatchewan är Bruhn den ene svenskfödde riksdagsmannen i Canada och den förste att uppbära en post inom en regering.

Bruhn tillhör den kategori svenskar, som låter litet tala om sig, men som under sin vistelse här i landet hunnit utträtta desto mera. Född i Bohuslän i Sverige den 4 september 1878 stod hans hög till havet och efter att ha uppnått femton års ålder gav han sig ut till sjöss som lärtmatros. Under de närmaste tre åren fann vi honom som en äventyrslysten yngling färdas över främmande hav. Efter ett besök i Boston fann han emellertid att även lantlivet hade sina behag och efter en tids arbete vid de Stora Sjöarna hade han svenat i landet år 1897. Med 30 dollars på fickan tog han frillemman vid Malakva i B. C. och under vintern förlänade han sin dagspenning som skogsarbetare.

(Forts. å sid. 3.)

Runt land och riken.

Fruktansvärd trafikolycka i New York.

Vid en af New Yorks mest trafikerade underjordiska järnvägar inträffade i fredags eftermiddag, under den mest bråkade tiden af dygnet, den fruktansvärdaste trafikolycka, som på många år hämsökt staden. Ett stort antal människor blevo dödade och nära 200 skadade. All trafik avbröts för flera timmar.

Cyclon hemöker Arizona.

Från Arizona telegraferas, att en osedvanligt häftig cyclon hemskt traktar vid Phoenix och Åstakommit stor skadegörelse. En människa har dödats och många sårats. De materiella skadorna uppgå till tiotusentals dollars.

En icke permanent rådesplats till Spanien.

Tyskland, England och Frankrike ha föreslagit Nationernas Föbünd att upptaga på programmet för nästa församling en dagordning, som kraftigt bibehåller vid gällande kraft för rådesvalen 1928 de övergångsbestämmelser, som antogs den 15 sept. 1926. Åtgärden torde avse säker kandidatur för Spanien till en icke permanent rådesplats.

Storbritannien begär icke att Canada skall mottaga dess arbetslösa.

Med anledning af den kritik som från canadensiskt håll rikats mot Storbritannien för att majoriteten av de skördarbetare, vilka under de sista veckorna anlät till Canada, skulde bestå af enbart arbetslösa, har den för närvarande på besök i landet värande Imperial Parliamentary Association lätt kungöra att Storbritannien icke beaktat att Canada skall mottaga lands utarbetslösa skörer. I stället önskar "Hemlandet" giva det bästa af sitt folk, icke endast i avskilt att skicka sig självt, utan destomera i avsikt att stötta Dominions inom det brittiska Imperiet, framhålla i de officiella meddelande, som under förra veckan utändes genom Canadian Press till landets tidningar.

Internationell kongress i Sverige.

En internationell folkrättskongress med stor anslutning af rättslärda från hela världen är samlad i Stockholm.

Hotell för svensk-amerikaner i Stockholm.

Ett andelsbolag är under bildande för uppförandet af ett speciellt för svensk-amerikaner avsett hotell i Stockholm. Riksförbundet för svensk-amerikaner bevarande i utlandet står bakom företaget.

\$25,000 för verksamaste medel att torrlägga Förensta Staterna.

Den kände bilsmagnaten och miljonären W. C. Durant, för närvarande på resa i Europa, har i söndags telegrafiskt utlovat \$25,000 för den plan, som vil realiserad kan definitivt och effektivt torrlägga Förensta Staterna.

Löwenstein efterlämnar 2 milj. pund.

London-tidningen Daily Express meddelar, att den belgiske finansmannen Löwensteins efterlämnade förmögenhet uppgår till 2 milj. pund, sedan alla kreditorer blivit betalda. Allt tillfaller hans hustru.

Dagen imnan har omkom var Löwensteins förmögenhet 11 milj. pund.

Den följande dag hade den belgiske finansmannen Löwensteins efterlämnade förmögenhet uppgår till 2 milj. pund, sedan alla kreditorer blivit betalda. Allt tillfaller hans hustru.

Över 3,000,000,000 dollars transporterade på New Yorks gator.

Den hittills största penningtransport, som ägt rum i New York stadsfördes i påndags, morse, då Chase National Bank lät till sin nya bank lokal övertaga en summa af 3 biljard dollar. Transporterna, som ägt rum under den gångna veckan, ha förtagits under största trygghet och under bevakning af beväpnade, civilklädda polis. I regel har man valt en tidig timma af dagen, då trafiken i New Yorks centrala delar var, så gott som inget.

Ny Fusion inom U. S. A:s bilindustri.

Efter den nyligen företagna sammanslagningen mellan automobilbolagen Chrysler och Dodge kommer nu ett meddelande om ett likartat sammangående mellan Pierce Arrow Motorcar Co. och Studebaker Corporation. Detta blir den till storleken fjärde kongressen inom den amerikanska automobilindustrien.

En ny Atlantjätte.

Hertigen och hertiginnan af York komma den 25 september att närvara vid sjösättningen av den fjärde 20,000-tonnaren av "Duchess"-typen, tillhörande Canadian Pacific's Atlantflotta. Denna Atlantjätte kommer att döpas af hertiginnan och erhåller därvid namnet "Duchess of York". Fartyget har byggts på skeppsvarvet i Clydebank Yard, tillhörande Messrs. John Brown & Company.

Vetepoolen sänker första utbetalningen.

I måndags förutladda beslöts vid sammanträde i Winnipeg med delegater i den canadensiska vetepoolen, enligt uttalande af E. B. Ramsay, poolens sekreterare, att första utbetalningen af den bösten levererats vete för 1928 — 29 års skörd kommer att utgå efter en beräkning af 85 cents för No. 1 Northern, leverats vid Fort William.

Detta betyder en sänkning af första utbetalningspriset med 15 cents. Poolens styrelse hänvisar till, att när Albertapoolen bildades för fem år sedan var betalningen 75 cents, medan den under de senaste fyra åren hållit sig vid \$1. Det inträffade avser endast en försiktighetsåtgärd från poolens sida på grund af de för närvarande gällande låga priserna å vete, vilket härleder sig från antagandet att årets skörd skall bliva så stor, att man svårigen kan finna omedelbar avsättning för allt vete. Det förmodas dock med bestämdhet att innaf skördets sista utbetalning, fullgjorts, ett belopp motsvarande gällande slutförordning för närmast föregående år, skall kunna nå, då den närvarande prisreduceringen endast måste anses vara af övergående natur.

Kvinnligt språkgeni.

För någon tid sedan avled i England den kvinnliga språkforskaren Jane Ellen Harrison. Hon var professor vid universitetet i Cambridge och ansågs vara världens mest språk-kunniga kvinna. Inom vetenskapliga kretsar åtnöt hon mycket stort anseende och var på sin tid en af de första kvinnor, som erhöi Englands högsta akademiska världighet. Då hon utnämndes till professor, väckte detta ett oerhörd uppeende, ty en universitetsprofessor i kön var då gott ytterst sällsynt i England. Kollegiet i Cambridge beslöt trots allt motstånd att utnämna henne, då hennes vetenskapliga anseende i hög grad överstrålade de manliga rivalernas.

Jane Ellen Harrison var dotter till en rik godsägare, och redan som barn visade hon ett synnerligen stort intresse för studier. Medan hennes jämnåriga kamrater togo danslektioner och spelade tennis studeerade hon latin och grekiska med så stor energi, att hennes lärare slutligen förklarade, att hon kunde lika bra latin och grekiska som de kunde. Hennes far var emellertid motståndare till hennes studier, och han ville inte veta något av att flickan skulle besöka universitetet. Han fördrade, att hon skulle gifte sig med någon till en rik godsägare i grannskapet.

Jane Ellen, som då var 15 år gammal, vägrade på det bestämdaste att gå in på detta och förklarade vidare, att hon aldrig komme att gifte sig och som en protest mot fadern kastade hon sig över hebreiskan. Då hon på godset icke hade tillgång till någon lärare i detta språk, studeerade hon på egen hand och inom några år hade hon kommit så långt, att hon engelska översattningen förklarade, att hon var den enda kvinna i världen, som hade tillräckliga kunskaper för att kunna eröfra världigheten som rabbin.

Antilgen lyckades hon bryta sin faders motstånd och kunde alltså resa till universitetet i Cambridge, där hon fortsatte sina studier med den största framgång. Framför allt sysselsatte hon sig med studiet af den grekiska mytologien. Och då hon var 25 år gammal gällde hon som en af Englands mest kunniga på detta område. Hon utgav ett verk om Homer och det inflytande som han utövat på världslitteraturen och det mottagande som detta verk erhöi inom vetenskapliga kretsar var så gynnsamt, att det blev utslagsgivande för hennes fortsatta karriär. Hon blev nämligen professor vid det universitetet, vilket hon hade studeerat. Under de därpå följande åren lärde hon nästan alla europeiska språk och då hon var 60 år gammal behärskade hon icke mindre än 25

(Forts. å sid. 3.)

(Forts. å sid. 3.)